

Oude Belgische Steden.

illusie volkomen te houden.

Ik vermeld slechts pro memorie den rijken schat der kerk en het museum-Huybrechts, die elk op zich zelf reeds een bezoek aan Tongeren loonend doen zijn. De heer Huybrechts heeft een onge-
meen belangrijke collectie Germaansche, Ro-

meinsche en Frankische oudheden bijeengebracht, die hij met de grootste welwillendheid ter bezichtiging stelt. En het merkwaardigst is wel, dat deze man, die zelf de schepper is van zijn museum, er elk voorwerp tot in bijzonderheden kent, geenszins een archaeoloog is van professie, doch een . . . conducteur des ponts-et-chaussées. Ik zou — want Limburg is Vlaamsch, al nadert men in Tongeren zeer dicht de taalgrens — den ambtstitel in het Vlaamsch noemen, als ik dien kende.

Terstond dus afstappende van hetgeen bij nadere vermelding te groote uitweiding zou vergen, gaan wij onzen onderzoekingsstocht door Tongeren zelf nog een weinig verder uitstrekken. In de kleinere oude steden concentreert zich op de markt in den regel wel het voornaamste, dat van oude tijden is overgebleven, maar, althans hier, is het toch zeer zeker het eenige niet. Wij gaan een eind weegs terug in de richting van het station en slaan vervolgens rechts een breeden met boomen beplanten weg in, die langs den rand der oude stad loopt. Belangrijke brokstukken van den ouden stadsmuur met zijn torens zijn hier gespaard en ten slotte staan wij voor een nagenoeg intact gebleven veertiende-eeuwsche poort, een massieven vierkanten platten toren met kleine vensters, eenerzijds steunend op den muur en aan den anderen kant tegen woningen aangeleund.

Het is de Porte de Visé, wier Vlaamsche

TONGEREN. HET BEGIJNENHOF.

naam, Moerepoort, herinnert aan de moerassen, die tot in de achttiende eeuw de verdediging der stad aan deze zijde vergemakkelijkten. Als door een wonder bleef zij tot op den huidigen dag gespaard, want de Franschen, die den ondergang van zoo vele oude bouwwerken in beide Nederlanden op hun geweten hebben, beproefden in 1673 te vergeefs haar te laten springen — een poging die hun zelf dooden en gewonden kostte — en in de negentiende eeuw is er ernstig sprake geweest om den sta-in-den-weg af te breken. Thans dreigt er van die zijde wel geen gevaar meer. Men weet voldoende welk een zeldzaam voorbeeld van middeleeuwsche versterkingskunst hier bewaard bleef.

Door de poort de stad weder ingegaan, wachtte ons een verrassing. We wisten, dat Tongeren één der eerste steden geweest was, die op het voorbeeld van Luik een begijnenhof hadden gehad. Reeds vóór 1257 moet het hebben bestaan buiten de Cruyspoort, want in dat jaar kregen de begijnen van den bisschop verlof om hun verblijf binnen de muren over te brengen. Maar we wisten niet of er nog iets van te vinden zou zijn. En daar waren we plotseling er midden in. De oude sluitmuur is verdwenen, de begijntjes zijn al lang weg, want de leege plaatsen zijn na de Fransche revolutie niet meer aangevuld en de huizen hebben een andere bestemming gekregen. Maar welke intieme hoekjes! Hoe